

[Vagn Bro.]

man ser det folkeopdragende, det moralsk gode i denne Tanke, der, saaledes som jeg betragter det, bør være et Supplement til den politiske Frihed, vi har her i Landet.

Jeg maa erkende, at jeg kan ikke lulle mig i Søvn med den Udtalelse, det ærede Medlem Hr. Stauning i Gaar fremsatte, at der var og maatte være en Del, som sad meget daarligt i det, nederst i Samfundet. Ja det er muligt, at det vil der være til alle Tider, men Lovgivningens Opgave bør dog være at søge at begrænse dette Antal saa meget som muligt, og det mener jeg man i al Fald vil kunne forsøge paa derigennem, at man siger, at Folk i de Tider, hvor de har deres Kræfter i Behold, med den Forsikringsteknik, som er dette Aarhundredes — og det vender sig i nogen Maade imod det, der skete i Halvfemserne, hvor selv Forsikringsteknikken ikke nær var udarbejdet som den er nu — op igennem Aarene, strækkende sig over den længst mulig forsvarlige Periode af et Menneskes Liv, skal bidrage til den Opsparing, som netop tager Sigte paa at bevare dem, der selv betrygger deres Alderdom, og at gøre dette paa en lempelig Maade gennem de mange, men smaa Bidrag gennem Tiderne.

Jeg maa maaske her lige have Lov til at minde om de Ord, som jeg en Gang har set en skotsk Nationaløkonom fremføre, at Ejendomsrettens Trylleri er i Stand til at forvandle Sand til Guld. Dette, at Mand og Kvinde faar denne Pligt til at have sin egen lille Forsikringspolice, vil ogsaa blive en Del af en Ejendomsret. Man maa se paa Forholdene, som de virkelig er, og dette, at Folk faar begyndt og ogsaa faar et Resultat af en Opsparing, tror jeg netop faar den modsatte Virkning af den, man skulde tro: at de saa ikke sparede op ved Siden af. Nej, det er netop Sagen, at den, der faar en Ejendomsbestanddel, vil siden søge at tilføre denne Ejendomsbestanddel flere Ejendomsbestanddele, og derfor finder jeg, at denne Tanke ligger ganske paa Linie med det Standpunkt, som jeg for mit Vedkommende stiller mig paa — og jeg tror at vide, at dette ogsaa gælder mit Parti — i Spørgsmaalet om Udbyttedeling for en Række Virksomheder, hvor den er egnet, idet man netop her søger at gøre flere og flere ikke ejendomsløse, men i Virkeligheden til Besiddere af noget, i dette Tilfælde noget, der skal komme dem til gode op gennem Aarene. Og maa jeg da, uden at jeg ønsker at komme dybt ind paa de forskellige Forslag, blot sige, at hvordan man end ordner det, maa man søge at lade de Præmier, som bliver betalt af

Folk, ogsaa tilkomme disse. Det er jo nemlig klart, at hvis nogle af dem, eller store Dele af dem, skal glide ind i Statskassen eller ind i Fonden til Gunst for andre, saa vil den Betragtning, jeg gør gældende om Ejendomsretten, selvfølgelig for disse svinde. Det maa være saaledes, at Præmierne, i alt Fald for en væsentlig Part, maa være sikrede dem, der har betalt dem, og naar det er Tilfældet, vil den Betragtning, jeg her har gjort gældende om Ejendomsrettens Trylleri, ogsaa kunne overføres paa den Ordning, her er Tale om.

Og saa kommer dertil den anden Betragtning, jeg kort berørte før, nemlig dette, at det gælder om under en fri Forfatning, der dog skulde tage Sigte paa at forbedre Forholdene for de flest mulige, at bringe Forsikringstanken ind under det samme Lighedsprincip som det, vi, der ønsker at klare os til det sidste, lever under. Jeg erkender fuldtud, at med den Maade, vi har ordnet vor Aldersrentelovgivning, har Aldersrentenyderne juridisk og ogsaa moralsk lige Ret — indtil ganske vist der skabes en Mulighed fra Statens Side, hvorefter de gennem Indbetaling af disse Præmier gennem de Aar, hvor de har Kræfter, selv kan skyde til, for den Dag, erkender jeg, falder for en meget stor Del af disse Menneskers Vedkommende den moralske Ret bort. Men tilbage bliver det faktiske at der er dem, der faar Aldersrente, og dem, der ikke faar Aldersrente, og at jeg rolig tør sige, at ingen i denne Sal vilde ønske at faa en Livsførelse derhen, at de skulde komme ind under denne Forsorg. Naar det er Tilfældet, gør jeg den Betragtning gældende, at det vil være ret og rimeligt at indføre en Ordning i Retning af dette.

Derfor maa jeg ogsaa sige, at jeg kan selvfølgelig være enig med den højtærede Minister i, at det vil være gunstigt, om vi ogsaa kan faa saa store Lettelser i Ydelserne til den sociale Lovgivning som muligt, men at dette i og for sig ikke er det afgørende i denne Sag. Jeg kunde godt tænke mig at være med til, at den danske Stat fortsat maatte yde maaske endog tilnærmelsesvis et Beløb som det nuværende, naar blot det blev ydet til en øget Gruppe, som selv havde været med til gennem en mindre Præmiebetaling at lægge Grunden til denne sin Sikkerhed. Da møder det frem, at Vedkommende ogsaa har været med til at sikre sig. At mange ikke har Midler til at kunne gøre det paa et tilstrækkeligt forsikringsmæssigt Grundlag, saaledes at de kan indbetale det fuldt, er ikke det afgørende, det skulde ikke afsvække min Tilslutning til en Tanke i denne Retning.